

משנת הרב

אוגדן מקורות

שנה"ל תשע"ו-תשע"ז,
סודר על ידי נתנאל אלישיב

דרכה של תורה, כי אם שהנשמה תהיה חזקה, כח החיים יהיה במילואו, הרגש של הרגשת הכבוד ומכאוב העלבון הטבעי יהיה במלא בנינו הנפשי, במדה הראויה לאדם מצד צלם אלהים אשר לו, המופיעה על מעלת נשמתו שהיא כבודו, אבל בכל המעמק של ההרגשה הברורה בצער העלבון, עד שהם נעלבים, בכל זאת רגש המוסר ואהבת הבריות, גם אותם שהעו את דרכם והעבירו את הדרך עליהם, הוא חזק כל כך עד שהם אינם עולבים, דוקא עם אותו המכאוב הגדול שנפשם מציירת בעלבונם הם משתמשים בו לעצור ברוחם, שלא להיות הם מזיקים ומכאיבים את אחרים אף על פי שהם הם עולביהם עצמם. זאת היא גבורת הקודש של החיים.

כשם שיש עירות רוח וטמטום רוח, בחיי ההרגשה, שהחיים השלמים של הנעלבים הגבורים הללו שאינם עולבים, מתגלים בהם השבילים של עירות הרוח מצד הרגשתם המלאה, כן יש עירות הרוח השכלי לעומת טמטומו, השומעים חרפתם, שומעים בשמיעה שכלית ומכירים את התוכן החודר ונוקב שישנו בכל מין ממיני החירופים גם היותר נסתרים שיוכלו כל זדים מחרפים לבטא על ידם את חירופיהם, ובכ"ז אינם משיבים מצד

גדולת רוחם וקדושת דעותיהם העליונות, מלאי חיים כאלה, חרי הרגש וזהורי הדעת, הם הם הראויים להכיל בקרבם את מתק האהבה ולגשת עמה אל רום הקודש העליון, עושים מאהבה.

ואותם המרגישים את נעימת כל נועם בעלי החושים הגשמיים והרוחניים היותר חדים ויותר מפותחים, הם מרגישים את היסורין בכל מרירותם ואין שום דקירה מדקירותיהם נעלמת מרשת תפיסת החיים שלהם ובכל זה הם שמחים ביסורים, בידעם שהיסורים הם הם שלוחי אל עליון החונן ומרחם, הטוב ומטיב, המנהיג בחסדו כל דור, ומעלה ומצחצח את יצוריו מכל סוג וקדרות, להאירם באור חיי האמת המוחלטים.

עליהם הכתוב אומר "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו", אוהביו אינם מטושטשי החיים, מדולדלי הכח, חסרי דם הרוחני, שבעצמת כשרון החיים, שנכשלים כאלה לפעמים יתראו כצנועים וטהורי המדות, אבל החולשה החיונית אינה האהבה האלהית, שהיא בתכונה מלאה חיים ועז, רק אוהביו הם כצאת השמש בגבורתו, שבכל מלא זהרו ורב חומו, הוא פועל את מפעלי החיים והאור, ההפראה והברכה על מלא עולם.

חולשא דאורחא

עין איה שבת, פרק חשיעי סימן כב

מסכת שבת דף פו עמוד ב

ובחד בשבא לא אמר להו ולא מידי משום חולשא דאורחא.

עין איה

גבורת הרוח והנשמה העליונה, את כסא כבודה. ובעת החולשה, שתוכל הרשימה להיות מזדייפת, לצייר שהמבוקש האלהי האידיאלי היא אותה החולשה, רשלנות החיים ומיעוט צביונם, צריכים להניח לעיף, זאת המנוחה הניחו לעיף, עד שיקבץ החיל, והכחות הגופניים והנפשיים יחלו ללכת במסלולם האיתן והבטוח, [ואז] יפול עליהם אור החיים האלהיים כרביבים עלי עשב, כטל מאת ד' על ניצנים ברוכי אל. לזאת יומא קמא, תחילת החול, המטושטש בעיפותו, לא אמר להו ולא מידי, משום חולשה דאורחא.

הקדושה העליונה היא הבעת החיים השלמים, בכל מילואם. העיפות כמו העצבות, היא מפריעה את ההתפשטות האצילית הרחבה והטהורה, שהמחשבות הרמות בקדושתן, וההרגשות העמוקות, בטהרת היושר והטוב הבלתי גבולי שבהן, אינן יכולות להתרחב בשלטונן המלא, על הנפש העיפה. העיף והיגע יוכל תמיד להיות לברות למתלעותיו של העמלק הרוחני, אשר לא ירא אלהים. ויותר טוב שהרשמים, הקדושים בקדושה עליונה יתאחרו מעט עד אשר ישוב הכח לעיף והחלש יוכל לומר גבור אני, ויחוש את גבורתו, גבורת הגויה והבשר אשר עליהם תכונן